

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z HISTORII

Szkoła podstawowa klasy IV- VI.

Podstawa prawna do opracowania Przedmiotowego Systemu Oceniania

1. Rozporządzenie MEN z dnia 21.03.2001r.
2. Podstawa programowa
3. Program nauczania „Wczoraj i dziś” w szkole podstawowej, wydawnictwo „Nowa Era”.
4. Wewnątrzszkolny System Oceniania.

Przedmiotem oceniania są:

- wiadomości (wiedza przedmiotowa),
- umiejętności (posługiwanie się datami i faktami historycznymi, a także konieczność wyciągania z nich wniosków),
- postawa ucznia i jego aktywność oraz dyscyplina pracy.

Cele ogólne oceniania:

- rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,
- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju i motywowanie go do dalszej pracy,
- dostarczenie rodzicom lub opiekunom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno - wychowawczej,
- dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

Formy aktywności podlegające ocenie:

1. Odpowiedzi ustne - co najmniej 3 w każdym semestrze, np. swobodna dłuższa wypowiedź na określony temat w oparciu o pojęcia, daty i fakty historyczne. Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu.
2. Wypowiedzi pisemne:
 - **kartkówki** (10 - 15 min.) obejmujące zakres materiału z trzech ostatnich lekcji, mogą być niezapowiedziane (mają rangę odpowiedzi ustnej).

- **sprawdziany** podsumowujące poszczególne działy, poprzedzone są lekcją powtórzeniową z podaniem zakresu materiału. Zapowiedziane, z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
- 3. Umiejętności doskonalone w domu
 - **praca domowa:** ocenie podlegają: pomysłowość rozwiązania, poprawność rzeczowa, umiejętność prezentacji (w przypadku prac ustnych), zgodność z poziomem wymagań i oceniane są według skali celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający.W przypadku 3 braków pracy domowej uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- 4. Samodzielnie opracowane prace dodatkowe oparte na innych źródłach niż podręcznik (plansze, rysunki, referaty, gazetki itp.) oceniane są: celujący, bardzo dobry, dobry).

Sposoby dokumentowania osiągnięć uczniów:

1. Uczeń jest poinformowany o ocenie w chwili jej wystawienia.
2. W ocenianiu stosuje się następującą skalę:
 - 6** - celujący,
 - 5** - bardzo dobry,
 - 4** - dobry,
 - 3** - dostateczny,
 - 2** - dopuszczający,
 - 1** - niedostateczny.
3. Oceny cząstkowe w dzienniku wyrażane są cyfrą w skali 1- 6.
4. Ocena klasyfikacyjna wyrażona jest słownie wg skali: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny. Jeżeli uczeń często opuszcza zajęcia z przyczyn losowych liczba ocen może być mniejsza.
5. Każdej ocenie towarzyszy komentarz ustny lub pisemny wskazujący mocne i słabe strony jego pracy.
6. Uczeń oceniany jest również za aktywność: 5 plusów ocena bardzo dobra, 5 minusów ocena niedostateczna.

Kryteria ocen:

1. Wypowiedzi ustne

Oceniana jest zawartość rzeczowa, umiejętność formułowania myśli, stosowanie terminologii historycznej, zgodność z poziomem wymagań, umiejętność ilustrowania wypowiedzi poprzez wykorzystanie pomocy naukowych (mapy, tablice graficzne) itp.

- **celujący** - odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, prezentuje własne przemyślenia i oceny, łączy wiadomości z różnych źródeł wiedzy, uczestniczy w konkursach przedmiotowych.

“

- **bardzo dobry** - odpowiedź jest trafna i wyczerpująca, zgodna

z tematem, łączy fakty i wydarzenia w oparciu o znajomość dat, postaci i pojęć historycznych, stosuje chronologię i hierarchię treści w oparciu biegłą umiejętność posługiwania się osią czasu

- porównuje, wyjaśnia, wyciąga wnioski i dostrzega związki przyczynowo skutkowe, biegle posługuje się mapą, umiejętnie analizuje teksty źródłowe, posiada uporządkowaną wiedzę na temat epok historycznych i ich dążeń, idei, kultury materialnej i duchowej oraz problemów społecznych i gospodarczo - politycznych.
- **dobry** - odpowiedź zasadniczo samodzielna, ale nie wyczerpująca w pełni, dane zagadnienie zawiera większość wymaganych treści, wykazuje dużą znajomość faktów, pojęć i postaci historycznych oraz potrafi je wyjaśnić i ocenić, dokonuje uporządkowanej charakterystyki dziejów, zna daty i potrafi je nanieść na oś czasu, potrafi posługiwać się mapą, bierze udział w dyskusji
 - uzasadnia swoje racje w sposób komunikatywny.
- **dostateczny** - odpowiedź odbywa się przy pomocy nauczyciela, uczeń zna ważniejsze fakty, daty, pojęcia i postacie historyczne, jednak nie zawsze potrafi je prawidłowo zinterpretować, określa wiek wydarzenia, potrafi odczytać oś czasu, raczej rzadko korzysta z mapy.
- **dopuszczający** - wykazuje elementarną znajomość pojęć i faktów historycznych, jednak niezbyt precyzyjnie udziela odpowiedzi na pytania nauczyciela, posiada duże braki w wiadomościach i umiejętnościach, podstawowe fakty historyczne wyjaśnia z pomocą nauczyciela oraz w oparciu o podręcznik i materiały ilustracyjne.
- **niedostateczny** - nie udziela odpowiedzi na większość pytań zadanych przez nauczyciela nawet o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela, posiada bardzo duże braki w wiadomościach koniecznych.

2. Prace pisemne

W przypadku wypowiedzi pisemnych tzw. sprawdzianów przyjmuje się kryteria (procenty uzyskanych punktów):

- 100-98,1% - ocena celująca
- 98 – 90,1% - ocena bardzo dobra,
- 90 – 70,1% - ocena dobra,
- 70 – 50,1% - ocena dostateczna,
- 50 – 35,1% - ocena dopuszczająca,
- 35 - 0% - ocena niedostateczna.

- a) Nauczyciel oddaje sprawdziany w terminie dwóch tygodni.
- b) Sprawdziany, z których uczeń otrzymał ocenę niedostateczną, dopuszczającą lub dostateczną uczeń ma prawo poprawić w ciągu dwóch tygodni. Do dziennika obok oceny uzyskanej poprzednio wpisuje się ocenę z poprawianego sprawdzianu.

- c) Uczeń nieobecny na sprawdzianie ma obowiązek napisania w ciągu tygodnia od daty powrotu do szkoły.

SPOSÓB USTALANIA OCENY ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ

Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów działalności według następującej kolejności:

- sprawdziany,
- odpowiedzi ustne i kartkówki,
- aktywność na zajęciach,
- aktywność pozalekcyjna,
- prace domowe i prace długoterminowe itp.
- posługiwanie się pomocami naukowymi (oś czasu, mapy, atlasy, słowniki itp.)
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń.

Klasyfikacji semestralnej i końcowo rocznej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował treści koniecznych,
- ma bardzo poważne braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, uniemożliwiające dalszą naukę, nie przejawia chęci przyswajania nowych wiadomości i współpracy z nauczycielem,
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń,
- notorycznie nie odrabia pracy domowej.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- wykazuje elementarną znajomość pojęć i faktów historycznych,
- ma duże braki w podstawowych wiadomościach, lecz z pomocą nauczyciela potrafi je nadrobić,
- rozwiązuje i wykonuje typowe zadania o niewielkim stopniu trudności,
- przejawia gotowość i chęć do przyjmowania nowych wiadomości i współpracy z nauczycielem.
- stara się prowadzić zeszyt przedmiotowy oraz zeszyt ćwiczeń,
- stara się czytać zagadnienia zawarte w podręczniku i wyróżnia fakty najistotniejsze,
- raczej odrabia zadania domowe.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował treści przewidziane w programie nauczania na poziomie podstawowym,

- rozwiązuje i wykonuje typowe zadania o podstawowym stopniu trudności i niewielkim stopniu złożoności
- ocenia wydarzenie historyczne i opisuje z pomocą nauczyciela oraz pomocy dydaktycznych,
- zna podstawowe pojęcia historyczne,
- posiada znajomość podstawowej wiedzy faktograficznej,
- próbuje porównywać, selekcjonować i klasyfikować fakty i informacje,
- odczytuje wydarzenia z osi czasu,
- określa wiek zdarzenia i zna ważne daty,
- ostrzega podstawowe związki pomiędzy różnymi faktami historycznymi,
- wykazuje minimalną aktywność na lekcji
- odrabia prace domowe
- poprawnie prowadzi zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- potrafi samodzielnie pracować z podręcznikiem, materiałem źródłowym i wykonuje zadania o średnim stopniu trudności i złożoności,
- poprawnie ocenia i opisuje wydarzenie historyczne,
- wykazuje dużą znajomość faktów, pojęć i postaci historycznych,
- ustnie i pisemnie stosuje terminy i pojęcia historyczne,
- dokonuje uporządkowanej charakterystyki dziejów,
- wykazuje się dużą znajomością dat,
- prawidłowo posługuje się osią czasu
- nanosi daty, określa wiek itp.
- poprawnie posługuje się mapą,
- rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem informacji z różnych źródeł wiedzy,
- efektywnie współpracuje w zespole i dość aktywnie pracuje w grupie,
- bierze udział w dyskusjach, wymianie poglądów.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania historii,
- sprawnie posługuje się wiadomościami łączy, analizuje i opisuje fakty i wydarzenia w oparciu o znajomość dat, postaci i pojęć historycznych,
- stosuje chronologię i hierarchię treści,
- rozwiązuje samodzielnie problemy, potrafi samodzielnie interpretować i wyjaśniać fakty i zjawiska historyczne,
- posiada uporządkowaną wiedzę na temat epok historycznych i ich dążeń, idei, kultury materialnej i duchowej oraz problemów społecznych i gospodarczo - polityczne,

- potrafi zastosować posiadaną wiedzę w ocenie bieżących wydarzeń,
- biegle posługuje się mapą,
- umiejętnie analizuje teksty źródłowe,
- umie bronić swoich poglądów,
- wnosi twórczy wkład w realizowane zagadnienia.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- w wysokim stopniu opanował treści programowe,
- umie formułować oryginalne wnioski, hierarchizować i selekcjonować nabytą wiedzę,
- bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych,
- samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania.

Warunkiem uzyskania oceny celującej śródrocznej oraz rocznej jest posiadanie przez ucznia najwyższych ocen ze sprawdzianów celujących oraz bardzo dobrych! Ocena śródroczna i roczna jest efektem pracy i nauki ucznia podczas całego semestru oraz roku szkolnego - nie uwzględnia się możliwości poprawiania ocen pod koniec roku lub półrocza.